

Rekenen met het recht

Hoe linked data jurisprudentie toegankelijker kan maken

PiLOD 2.0, Den Haag 13 november 2013

Marc van Opijnen

- Kennis- en Exploitatiecentrum Officiële Overheidspublicaties (KOOP / BZK)
  - Leibniz Center for Law, Universiteit van Amsterdam

marc.opijnen@koop.overheid.nl

[Onderwerpen]

- Het belang van open en linked rechterlijke uitspraken
- Jurisprudentie open
- Jurisprudentie linked
- Rekenen met het recht.

[Belang van jurisprudentie]

- 1,5 miljoen rechterlijke uitspraken per jaar
- Privaat belang: betrokken partijen
- Publiek belang:
  - Rechtsvorming
  - Legitimiteit
- Gebruikers:
  - Rechtswetenschap
  - Advocatuur
  - Rechterlijke macht
  - Overheid
  - Bedrijfsleven
  - Burgers
- Markt van miljoenen €€€
- Transparante rechtspraak van belang voor maatschappij en economie.

[De Europese Context]

- De nationale rechter past Europees recht toe
- De nationale rechter moet kennisnemen van uitspraken van Europese rechters en buitenlandse rechters
- >>> *'European Legal Semantic Web'*.

[Jurisprudentie Open]

- Vorige eeuw: peperdure abonnementen van commerciële uitgevers
- Vanaf 9 december 1999: Rechtspraak.nl.

de Rechtspraak

[Recht in Nederland](#) | [Naar de rechter](#) | [Organisatie](#) | [Actualiteiten](#) | [Uitspraken en registers](#) | [Procedures](#) | [Werken bij](#)

[Home](#) > [Uitspraken en registers](#) > [Uitspraken](#) > [Zoeken in uitspraken](#)

Uitspraken

→ [Zoeken in uitspraken](#)

→ [Hulp bij zoeken](#)

→ [Linken naar uitspraken](#)

→ [Open Data van de Rechtspraak](#)

→ [ECLI \(en LJN\)](#)

→ [RSS-feeds uitspraken](#)

→ [Nieuwsbrief Uitgesproken Actueel](#)

→ [Weekoverzicht Uitspraken](#)

→ [Anonimiseringsrichtlijnen](#)

→ [Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht](#)

→ [Agenda uitspraken bestuursrecht](#)

→ [Selectiecriteria](#)

→ [Links naar andere juridische](#)

Zoeken in uitspraken

Zoeken in

Zoek op ECLI, LJN, zaaknummer of vindplaats of...

Alle velden

→ [Zoek op zoekterm](#)

Verfijn zoekopdracht ↑

Datum

Uitspraak

Tussen

dd-mm-jjjj

en

dd-mm-jjjj

Zoek binnen...

Gepubliceerde uitspraken Alle uitspraken

Instanties

- Hoge Raad
- Raad van State
- Centrale Raad van Beroep
- College van Beroep voor het bedrijfsleven
- Gerechtshoven
- Rechtbanken
- Kantongerechten
- Andere instanties binnen het Koninkrijk

Rechtsgebieden

- Bestuursrecht
- Civiel recht
  - Aanbestedingsrecht
  - Arbeidsrecht
  - Burgerlijk procesrecht
  - Europees civiel recht
  - Goederenrecht
  - Insolventierecht
  - Intellectueel-eigendomsrecht
  - Internationaal privaatrecht
  - Mededingingsrecht

[Rechtspraak.nl]

- Inmiddels bijna 300.000 uitspraken
- Alle uitspraken van de vier hoogste gerechten
+
belangwekkende uitspraken van gerechtshoven en rechtbanken
- Volledige teksten, geanonimiseerd.

de Rechtspraak

[Recht in Nederland](#)

[Naar de rechter](#)

[Organisatie](#)

[Actualiteiten](#)

[Uitspraken en registers](#)

[Procedures](#)

[Werken bij](#)

Zoek

[Lees voor](#)

[Home](#) > [Uitspraken en registers](#) > [Uitspraken](#) > [Open Data van de Rechtspraak](#)

Uitspraken

→ [Zoeken in uitspraken](#)

→ [Hulp bij zoeken](#)

→ [Linken naar uitspraken](#)

→ [Open Data van de Rechtspraak](#)

→ [ECLI \(en LNJ\)](#)

→ [RSS-feeds uitspraken](#)

→ [Nieuwsbrief Uitgesproken Actueel](#)

→ [Weekoverzicht Uitspraken](#)

→ [Anonimiseringsrichtlijnen](#)

→ [Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht](#)

→ [Agenda uitspraken bestuursrecht](#)

→ [Selectiecriteria](#)

→ [Links naar andere juridische databanken](#)

Open Data van de Rechtspraak

Wat is Open Data?

Open Data is het op eenduidige wijze, publiekelijk en elektronisch beschikbaar maken van data. Voor de Rechtspraak behelst deze data (geanonimiseerde) uitspraken, [ECLI's](#) en vindplaatsen van jurisprudentie.

Open Data van de Rechtspraak is de functionele vervanger van Dataleveranties Uitspraken (DUIT) en de LNJ-webservice.

Open Data van de Rechtspraak

De Rechtspraak heeft voor openbaarmaking van uitspraken (content) en ECLI-gegevens (metadata) een RESTful webservice ingericht. Deze webservice kan worden bevraagd om documenten en/of metadata geleverd te krijgen in XML-formaat.

Het bevragen van de ECLI-index is hierbij gescheiden van het opvragen van uitspraakdocumenten. Opvragen van een set uitspraakdocumenten die voldoet aan één of meer criteria geschiedt dus in twee stappen: eerst wordt met behulp van de criteria de ECLI-index bevraagd. Dit resulteert in een set ECLI's, die vervolgens wordt gebruikt om de uitspraakdocumenten op te vragen.

"Don't hammer the server!"

Open Data van de Rechtspraak is een kosteloze en publieke dienst, die op ruime belangstelling mag rekenen. De servers die de Open Data-repository hosten en de informatieverzoeken afhandelen zijn hiervoor geschikt, maar

[Jurisprudentie Linked]

- Vragen in juridische research:
  - Welke uitspraken zijn er over een bepaald wetsartikel of Europese verordening?
  - In welke vervolg-jurisprudentie wordt een uitspraak aangehaald?
  - Waar in de literatuur wordt een uitspraak besproken of aangehaald?
- Maar de links zijn er niet of nauwelijks.

[Linkjes maken?]

- Eerste probleem: waar wijzen die links naar toe?
- Geen unieke en persistente identifiers:
  - Elk van de tientallen tijdschriften geeft uitspraak eigen nummer;
  - 'Triplet'
[instantienaam + datum + zaaknummer]
afwezig of zeer onbetrouwbaar
- Oplossing: unieke identificatie op 'FRBR-werk-niveau'.

[Van LJN naar ECLI]

- Landelijk JurisprudentieNummer (LJN) bood deze unieke identificatie vanaf 2001. Vanaf 2006 ook als publiek register en open data
- In 2010 werd een Europese standaard neergezet: European Case Law Identifier.

IV

*(Notices)*NOTICES FROM EUROPEAN UNION INSTITUTIONS, BODIES, OFFICES AND
AGENCIES

COUNCIL

**Council conclusions inviting the introduction of the European Case Law Identifier (ECLI) and a
minimum set of uniform metadata for case law**

(2011/C 127/01)

I. INTRODUCTION

1. Article 67(1) of the Treaty on the Functioning of the European Union provides for the constitution of an area of freedom, security and justice with respect for fundamental rights and the different legal systems and traditions of the Member States.
2. The multi-annual European e-Justice action plan 2009-2013 of the Council of the European Union stresses the

but also the case law of national courts has to be taken into account, both decisions asking for a preliminary ruling, as well as decisions following a preliminary ruling and those applying EU law on its own.

7. With financial support or direct involvement from the European Union recent years have witnessed initiatives that support the abovementioned goals, such as the meta-search engine of the Network of the Presidents of the

[European Case Law Identifier]

- URI met altijd vijf elementen:
  - ECLI
  - Landcode
  - Gerechtscode
  - Jaar van uitspraak
  - Code/volgnummer
- ECLI:NL:HR:2013:9583
- ECLI:EU:C:2009:607

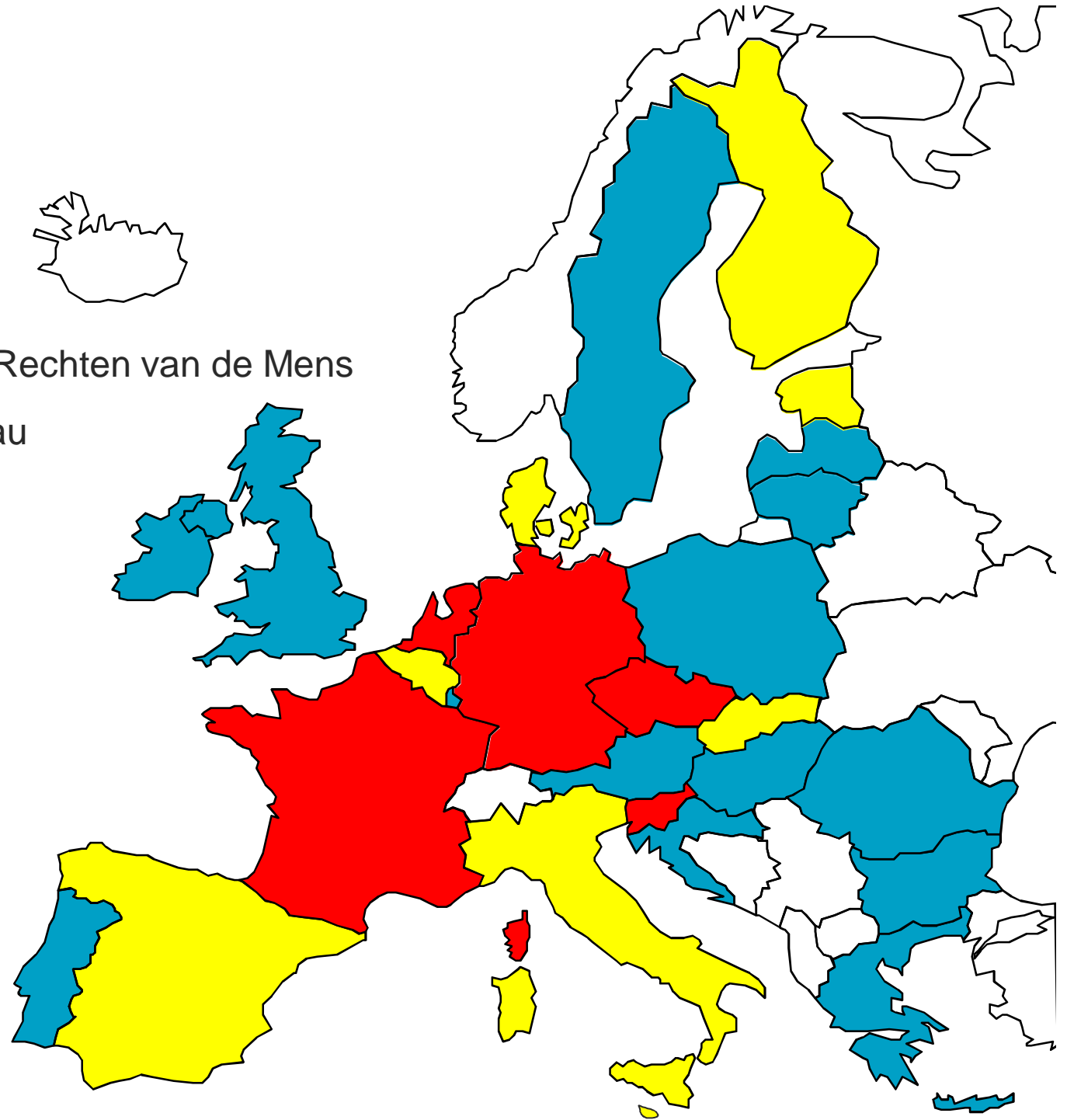
[European Case Law Identifier]

- Gestandaardiseerde metadata, gebaseerd op Dublin Core
- Nationale ECLI-coördinator verantwoordelijk voor nationale organisatie (w.o. gerechtscodes)
- Gemeenschappelijk EU portaal in 2014-Q1.

Introductie ECLI

- Hof van Justitie EU
- Europees Hof voor de Rechten van de Mens
- Europees Patent Bureau

de Rechtspraak

[Recht in Nederland](#) | [Naar de rechter](#) | [Organisatie](#) | [Actualiteiten](#) | [Uitspraken en registers](#) | [Procedures](#) | [Werken bij](#)

[Home](#) > [Uitspraken en registers](#) > [Uitspraken](#) > [Zoeken in uitspraken](#) > [Zoekresultaat](#)

Huidige zoekopdracht

Instanties

Hoge Raad

[Wis alle zoektermen](#)

Verfijn zoekopdracht

Zoeken in

Alle velden

Zoekterm

[Zoek op zoekterm](#)

[Uitspraak/conclusie](#) ▾

[Rechtsgebieden](#) ▲

- Bestuursrecht (11095)
- Civiel recht (14144)
- Aanbestedingsrecht

Zoekresultaat (37863)

Sorteer op [Relevantie](#)

[ECLI:NL:HR:2013:BZ9228](#) Hoge Raad, 06-09-2013, 12/03329

Datum uitspraak: 06-09-2013
Datum publicatie: 03-05-2013
Rechtsgebieden: Civiel recht
Bijzondere kenmerken: Cassatie
Vindplaatsen: Rechtspraak.nl
Inhoudsindicatie: Gevolgen val Srebrenica. Onrechtmatige overheidsdaad; internationaal recht; toerekening van handelingen gepleegd door Dutchbat aan Staat?; aansprakelijkheid internationale organisatie; overdracht van 'command and control' over Dutchbat aan VN; 'effec... [meer](#)

1

[ECLI:NL:HR:2013:BY5241](#) Hoge Raad, 06-09-2013, 11/05503

Datum uitspraak: 06-09-2013
Datum publicatie: 06-09-2013

de Rechtspraak

[Recht in Nederland](#) | [Naar de rechter](#) | [Organisatie](#) | [Actualiteiten](#) | [Uitspraken en registers](#) | [Procedures](#) | [Werken bij](#)

[Home](#) > [Uitspraken en registers](#) > [Uitspraken](#) > [Zoeken in uitspraken](#)

ECLI:NL:HR:2013:626

Instantie	Hoge Raad
Datum uitspraak	06-09-2013
Datum publicatie	06-09-2013
Zaaknummer	13/01466
Formele relaties	Conclusie: ECLI:NL:PHR:2013:45 , Gevolgd In sprongcassatie op: ECLI:NL:RBSGR:2012:28653
Rechtsgebieden	Civil recht
Bijzondere kenmerken	Cassatie Artikel 80a RO-zaken
Inhoudsindicatie	Art. 80a lid 1 RO, niet-ontvankelijkheid. Verzoek tot vaststelling Nederlandse nationaliteit, art. 17 Rijkswet op het Nederlandschap.
Vindplaatsen	Rechtspraak.nl

Uitspraak

6 september 2013

Eerste Kamer

13/01466

RM/EE

[Linkjes maken?]

- Tweede probleem: (nog) geen standaard citeermethode
  - Tijdschrift-vinpdlaatsen
  - 'Tripletten'
  - LJN of ECLI
  - Door elkaar, foutief gespeld, etcetera
  - Technisch niet geëxpliciteerd (platte tekst)
- Oplossing: voed de auteurs op
- Oplossing: link-extractors.

komt voorzover de bungalow in het kader van de onderneming van belanghebbenden wordt gebruikt, een teruggaaf toegekend van f 422, dat is bij benadering 87,5% van het door belanghebbenden gevraagde bedrag. De Inspecteur heeft het door belanghebbenden tegen deze beschikking gemaakte bezwaar bij uitspraak afgewezen.

3.2. Het Hof heeft met vernietiging van de uitspraak van de Inspecteur het bezwaar van belanghebbenden alsnog niet-ontvankelijk verklaard wegens de - door belanghebbenden erkende - overschrijding van de wettelijke bezwaartermijn. Het Hof heeft in dit verband geoordeeld dat zich ten aanzien van belanghebbenden geen omstandigheid heeft voorgedaan die toepassing van artikel 6:11 van de Algemene wet bestuursrecht rechtvaardigt, en voorts dat het gemeenschapsrecht aan de niet-ontvankelijkverklaring niet in de weg staat, ook niet indien juist zou zijn de stelling van belanghebbenden dat hun op grond van het gemeenschapsrecht teruggaaf zou toekomen naar het in de aangifte opgenomen bedrag. Het Hof heeft in dit kader gewezen op jurisprudentie van het Hof van Justitie, alsmede op het arrest van de [Hoge Raad van 21 maart 2001, nr. 36281, BNB 2001/238](#).

Tegen deze oordelen richten zich wat betreft het nationale recht het zesde en wat betreft het gemeenschapsrecht het zevende middel.

3.3. Het zesde middel voert aan dat de Wet op het voor het materiële geschil relevante punt in strijd is met de Zesde richtlijn, alsmede dat de nationale regelgeving onduidelijk is, en verbindt daaraan de gevolgtrekking dat het aan de Inspecteur is toe te rekenen dat belanghebbenden niet tijdig hun recht van bezwaar hebben uitgeoefend. Het middel faalt, aangezien niet valt in te zien dat de vermelde omstandigheden, indien deze zich naar de opvatting van belanghebbenden voordeden, voor hen een reden konden vormen geen bezwaarschrift in te dienen. Zo belanghebbenden aanvankelijk hebben gemeend dat er voor hen geen reden bestond bezwaar te maken, komt zulks dan ook voor hun rekening, te meer daar de beslissing van de Inspecteur afweek van de door hen gevraagde beslissing.

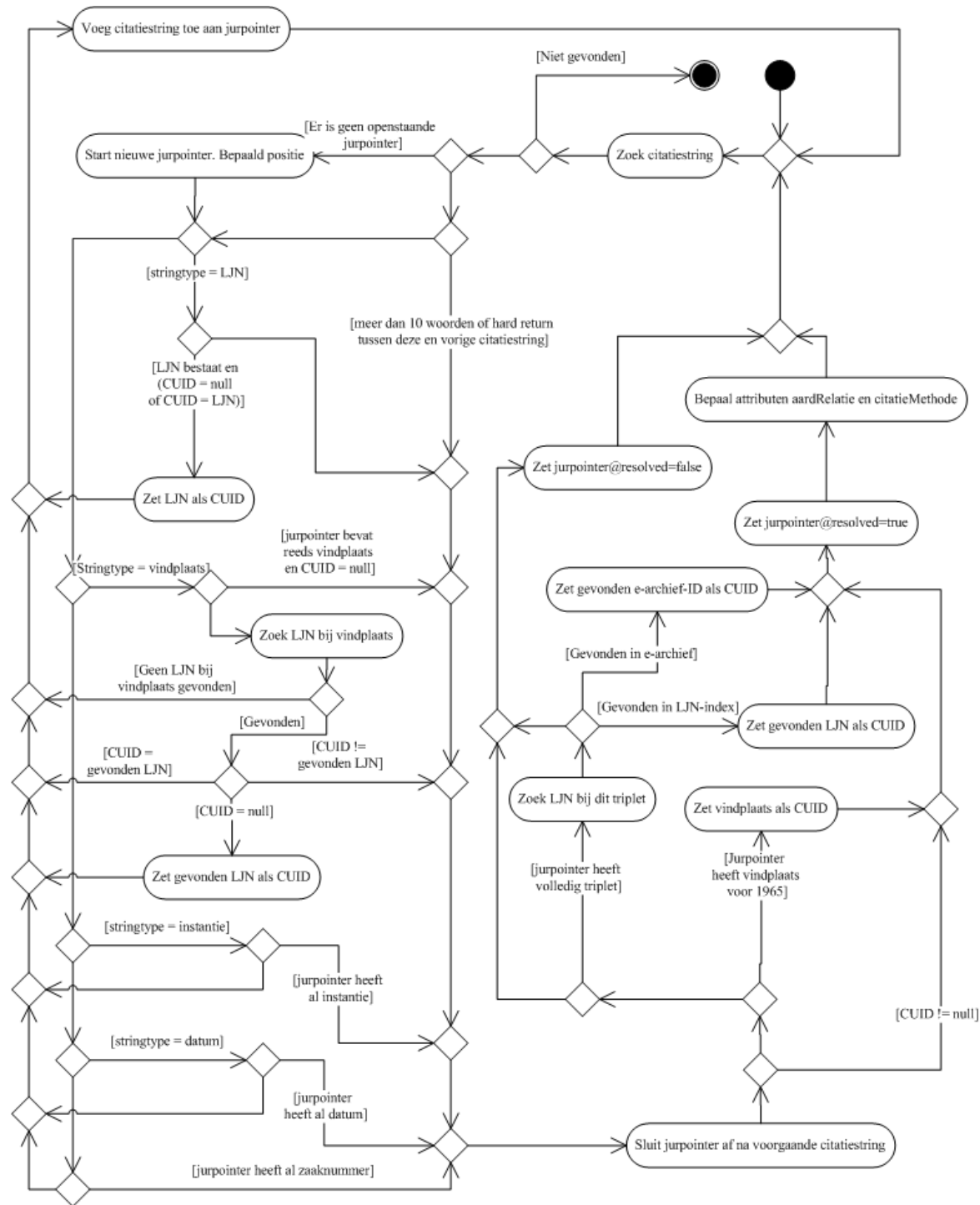
3.4. Het zevende middel gaat ervan uit dat de bepaling van artikel 6, lid 2, van de Zesde richtlijn ten onrechte niet in de Wet is opgenomen, en stelt met een beroep op het arrest van het [Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen van 25 juli 1991, Emmott, C-208/90, Jurispr. 1991, blz. I-4269](#), dat daarom geen termijn is aan liden die de mogelijkheid bezwaar te maken tegen de beschikking van de Inspecteur begrensd. Ook dit middel faalt. In zijn arrest van [2 december 1997, Fantask, C-188/95, Jurispr. 1997, blz. I-6783, BNB 1998/285](#), heeft het Hof van Justitie verduidelijkt dat het gemeenschapsrecht bij zijn huidige stand niet eraan in de weg staat dat een lidstaat die de richtlijn niet naar behoren heeft omgezet, zich tegen voornemen tot terugbetaling van in strijd met de richtlijn geheven rechten beroept op een nationale verjaringstermijn, mits die termijn niet ongunstiger is voor beroepen op grond van het gemeenschapsrecht dan voor beroepen op grond van het nationale recht, en hij de uitoefening van de door de communautaire rechtsorde verleende rechten niet nagenoeg onmogelijk of uiterst moeilijk maakt. Belanghebbenden hebben naast de door hen gestelde strijdigheid van de Wet met de Zesde richtlijn voor het Hof geen bijzondere omstandigheden aangevoerd op grond waarvan het niet binnen de bezwaartermijn doen van een beroep op die strijdigheid hun niet zou kunnen worden tegengeworpen. Evenmin hebben belanghebbenden aangevoerd dat de duur van de wettelijke bezwaartermijn op zichzelf reeds voor hen een verhindering vormde effectief gebruik te maken van hun recht van bezwaar. Mede in aanmerking genomen het bestaan van de mogelijkheid - een mogelijkheid die ook door belanghebbenden is benut - een bezwaarschrift in te dienen dat pas nadat door het bestuursorgaan een nadere termijn is gesteld, van gronden wordt voorzien, kan zulks ook niet in zijn algemeenheid worden aangenomen, zodat het Hof niet op die, ambtshalve bij te brengen, grond de termijnbepaling buiten toepassing had behoren te laten. Het hiervóór onder 2 vermelde arrest van het Hof van Justitie leidt niet tot een ander

[Link extractor]

- Detecteren mogelijke onderdelen van citatie (m.b.v. reguliere expressies)
  - LJN (ECLI)
  - Datum
  - Zaaknummer
  - Vindplaatsen
  - Gerechtsnamen
- Normaliseren
- Canonicaliseren.

['Big data']

- Documenten in de onderzoeksdatabank:
  - 850.000 uitspraken
  - 560.000 doctrine-bestanden
- Links:
  - 400.000 uitspraak > uitspraak
  - 680.000 doctrine > uitspraak
  - 4.500.000 uitspraak > wetsartikel.

[Wat kunnen we daarmee?]

- Citatie-indexen
- Uitspraken zoeken op basis van wetsartikel of Europese verordening (met het Europese ECLI-portaal ook EU-breed)
- Uitspraken in juridische context laten zien:

.

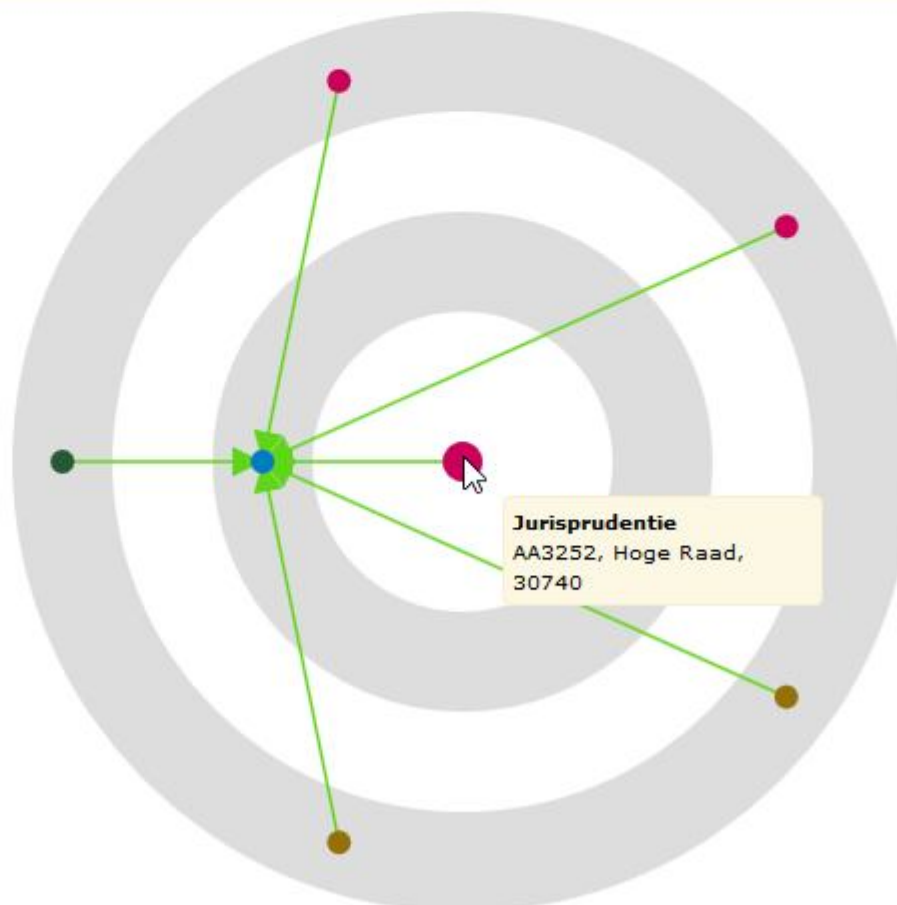

Startpunt Linktool Spiegelpagina

Jurisprudentie AA3252, Hoge Raad, 30740

← Gerelateerde links **Omgeving** Metadata

- Regeling onderdeel
- Artikel(1)
- Jurisprudentie(3)
- BegripVoorkomen(2)
- GegevensElement(1)

- Modelleert(1)
- Is uitgewerkt in(0)
- Wordt geïmplementeerd door(0)
- Relatie naar regelgeving
- Heeft grondslag
- Heeft grondslag (SC)(6)
- Wordt geregistreerd In(0)

[Wat kan er nog meer mee?]

- De links als grondstof voor kwalitatief en kwantitatief onderzoek:
  - Rechtswetenschappelijk
  - Toegankelijkheidsverhogend:

Model for Automated Rating of Case Law (MARC).

[300.000 uitspraken?]

- En dat worden er steeds meer
- Moeilijk om te bepalen wat 'relevant' is
- 'Relevantie' heeft verschillende manifestaties
  - Query-relevantie
  - Onderwerpsrelevantie
  - Situationele relevantie
  - Domeinrelevantie
    - 'Juridisch belang'.

[Hoe meten we juridisch belang?]

- Beoordelingscommissie?
  - Arbeidsintensief
  - Continue actualisering
  - Onenigheid

- De hele crowd?
  - ‘Beoordelen’ is wat anders dan *‘liken’*

- Noodzaak tot complexer model, waarbij we o.m. gebruikmaken van de impliciete oordelen van de juridische crowd, te vinden in linked data.

[Regressie statistiek]

Predictors

Geslacht

Leeftijd

Eerdere ziektes

Omgevings-
factoren

Algemene
gesteldheid

Regressor

Aandoening X

Bereken de kans op
aandoening X, gegeven
de waarde van de
predictors

Generalized linear/non-
linear model.

	Publicatieperiode	Transitieperiode	Citatieperiode
Karakter	Uitspraak ziet levenslicht	Studie en commentaar	Voortdurende roem of geleidelijke vergetelheid
Duur	Eén week	Drie maanden	Oneindig
Regressor	Publicatie m.u.v. Rechtspraak.nl	Gewogen gemiddelde van: <ul style="list-style-type: none"> MARC-publicatieperiode MARC-citatieperiode 	Citatie in rechtspraak en eenmalige literatuur in komende drie jaar
Predictors	<ul style="list-style-type: none"> Uitgaande jurisprudentiecitaties Uitgaande wetsverwijzingen Enkel- / meerv. kamer Lengte Publicatie op Rechtspraak.nl Nieuwsbericht op website Gerechtstype Rechtsgebied 	afhankelijk van dag in transitieperiode.	<ul style="list-style-type: none"> Publicatie (gewogen) Annotatie (idem) Citatie in continue literatuur (logaritmisch) Citatie in eenmalige literatuur (idem + gew. voortschr. gem.) Citatie in rechtspraak (idem) Leeftijd Gerechtstype Rechtsgebied

[Eenvoud]

- Waarden gaan van -0,4894170847 to 32,663963198
- Groeperen in vijf klassen: MARC-1 tot MARC-5
- Bepalen van de grenzen tussen de klassen hangt af van de inhoud van de database en is subjectief.

Vergelijking MARC-PP en MARC-CP

Citatie- period	Publicatieperiode					Totaal
	1	2	3	4	5	
1	71,1	0,1	0,0	0,0	0,0	71,2
2	3,9	11,1	0,9	0,0	0,0	15,8
3	0,0	4,8	4,8	1,2	0,0	10,9
4	0,0	0,5	0,7	0,4	0,2	1,7
5	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,3
Totaal	75,0	16,5	6,5	1,7	0,3	100,0

87,5% in zelfde klasse; 11,9% wijkt één klasse af; 0,6% twee klassen.

[Tot slot]

- Doorontwikkeling
- Vragen?